

Németh Erzsébet

Lassan karácsony lesz

Lassan karácsony lesz...
Emberi kínjaink
megszülük Jézust.
Jászola már megszenteltetett.
Fölsírhat lelkünkben
a betlehemi gyermek!

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 3.000,-Ft.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu
kislant@interware.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)

ISSN 1788-7631 (Online)

Lelkes Miklós

Karácsonyok fehérben

Bársonyruhás egérke,
ki a fenyőfán táncolt,
s örömglóriás gyertya, -
lehet, hogy valóság volt?

Lehet, hogy valóság volt
gyermekhit jóban, szépben, -
vagy csupán öncsalás csak,
fényfelszín mély sötétben?

Talán sohasem hittél, -
most hiszed el, hogy hitted,
amikor nincsen út már
menekülő szívednek,

amikor látón látod
mit ér minden karácsony,
s giccsillem glóriája
fenyőfán, gyertyalángon,

mikor minden tükörben
végetért álmod Álma,
mely egykor reményt csengőn
öltözött díszruhába...

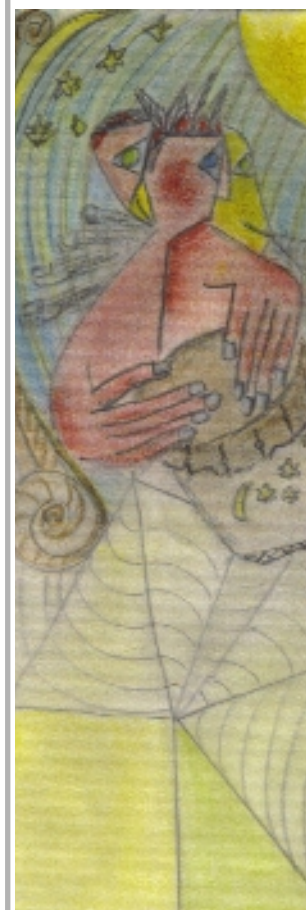
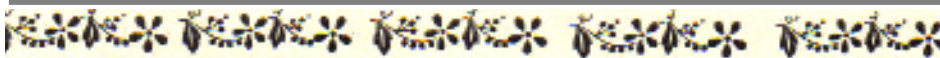
Lehet: nem hitted, mégis, -
jó volna hinni, érzed,
és kinyílt Gondolattal
mérni a Messzeséget,

egyszer Karácsonyt látni,
Csillagod piros lelkét,
úgy, hogy remegjen tőle
ez a Pokol-jelenlét,

egyszer felnézni tiszta
tavaszra, jóság-nyárra,
békés-havas Fenyőre,
szívből jött Szabadságra...

Kis **LANT**

IRODALMI FOLYÓIRAT

Németh Dezső

Táltosének

részlet

énekelem siráma
hangom esdeklése
nem hangzik magasan
sem földön sem égen
pedig íjkobozon
messzi madárhangon
fűzhúron berkenyén
nyírlombon venyigén
messzefutó széllel
magyari táltosok
jövendőlő hangján
száll az igaz rege
egek madaráról
mindenekbe mennék
a magas semmibe
hol fagyott sötétség
iszap-feketébe
mint vágytalan messze
önmagába érve
terül valahová
penderül örvénybe

/Virtuális magyar mitológia
11.old./

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 500,- Ft.

2007/6 64.szám Kis **LANT** az INTERNETEN! www.kislant.hu

Kondor Jenő

Sic itur...

Talán majd álmodott
új néped áll a
négy folyam partjára
mert haza is csak
ott hol ismerik
a mocsárban először
virágzó gólyahírt
kertek alján
kicsi virágot

és süvegelik majd
a kapával kaszával
ébredő reggelt
a göröngyök alól
szikrázó jövőt

Jégverte szemünkben
kormosodik a múlt
szelíd szavunkra
csak a kutyanak hajlik
Zúzmarás ereimben
dideregnek napjaink

Mert hiányzik
Kölcsey Kálmán -
Szemünkből kiveszett
a kézfogás
Halottaink
ülnek körben
s virrasztják
a csöndet

Föld alá
föld fölé
szorított
csónakunkban
félrevert szívvel
evezünk feléd

Dércsípte
szívünk koszorúiban
vértestű csillagok
remegnek
a szétszórt lelkek
romvárain
Felébe tört
oszlopodat
széthordta
elásta ez a nép

S most kiszáradt
sajkáinkban
szorongva
lökődösödve
evezők nélkül
indulunk
utánad

Homok-idő

Eltaszít és befogad
földem - kemény konok
alattunk temető rohad
szítál szítál a homok

Szélfúttá homok-idő
pereg a por kezemben
vándor akácfáink
csillogását keresem...

Menedék

Rejtőzöm kis virág szívébe
levél alá szóltanul
fölöttem napsugár fehérlik
s a zivatar robogva elvonul

Németh Erzsébet

versei

Mikor elrepülnek

Mikor elrepülnek szemed
vándormadarai,
s csontjaidban
elmeszesednek a vágyak,
dermedő ajkadon
hervadt szópipacsok -
kitárt pitvarral szívedben
akkor leszel árva.

Együtt futottunk

Együtt futottunk eddig...
Kezed bűvös szentélyében
őrízve kezem,
mert hittem,
hogy veled
valahová
egyszer
megérkezem.

Micsoda utakon

Micsoda utakon járok,
ezernyi ráfestett sáv,
meg-megtorpanok,
majd rohanok köztük...
hová jutok egyáltalán?

Sárguló lomb

Sárguló lomb a homlokom...
Egy madár lehull a porba.
Szeretnék elérni magamig.

Hiába

Hiába gyújtunk gyertyát,
valami titkos lehelet
mindig eloltja -
Csepeg a csend a lelkünkben,
s magányunkon egyre nő
ájultan terjedő foltja.

Micsoda gyönyörű

Micsoda gyönyörű röpte
szívárványszínű szárnyköröknek.
Darvak V alakjában húztak el
mint a századok,
ők a "nagyok"!
Összegyűrődik utánuk az égbolt.

Micsoda jelvény

Micsoda jelvény ez az ősz
a haza zubbonyára tűzve!
Fénylik rajta a múlt,
pirosodik a gond,
s a szabadság messzire űzve...

Baráti Molnár Lóránt

Tombol a Hold

Fekete ég, ezüst-fényű Hold.
Vijjog az északi szél, a csend
Akár részeg árny, úgy imbolyog.
Ősz volt. Ma tél: megdermed minden.

Reszket a fény is és didereg.
A vizeken kék páncél a jég.
Metsző égen kavargó szárnyak, -
Kiáltják varjak: ez már a tél!

Volt. Van. És ismét jön majd a tél.
Az éj, akár az úr, oly hideg.
Fagy csikorog. És öl lelkeket.

Maradék fény; haldokló élet, -
Villan, majd zuhan a sötétbe.
A téli égen tombol a Hold.

Októberi szonett

Hallod? - Fú, dunnyog, csapkod a szél.
Október ez, levelet ontó...
Bíbor színű szél, a haldokló
Idő felett száll, mint a madár.

Ködben didereg már a reggel,
Pára-kék fátyla omlik alá.
Száll a szél, zúzmara-sereggel...
Tűnődik a csend, tán arra vár:

Jöjjön a tél fagy-zimankója,
Kutya vonítson ezüst-Holdra,
Jégmadár alatt ússzon a táj...

Jön a tél, mint megdermedt bánat,
Behavaz holnap embert, tájat.
Jég-csillagokat ringat az ég.

Igen

a végén az elejére jutok
mert látok hallok érzek és tudok
/zöldülök egy udvar közepén/
száradok tetők nedves cserepén

mindenféle színű lesz az este
véd engem a betűk néma teste
soraik közé vonalásodom
hideg északká felmagasodom

már derékig beásva felnézek
/büszke vagy hogy látod az EGÉSZET/
bár ezt még kimondani sem tudom

karóra tűzték bennem a SEMMIT
/itt van gyertek lehet körbe menni/
megcsodálni ami tegnap voltam

Végül

... és végül, az utolsó éjszakán,
mikor már semmi, semmi sem számít,
egy remegő, sápadt gyertyaláng
halott, fehér arcokra világít...

... és mint sötét kripták éjjelében,
ahol már nincs senki, senki nincsen,
lobogó fáklával kezében
az örökös csendben megáll az Isten...

Zaicsek Balázs

Gondviselés

A nagy barangolásom közepén megállok
a Petőfi-hídon. Nézem a Dunát. Persze,
még hogy a múltból folyik tova? Annyi
bizonyos, hogy zavaros és nagy. Nem
hiszem, hogy bölcs volna, akkor felelne a
kérdéseimre, ráadásul sehol egy árva
dinnyehéj. Hiába, minden nem jöhet
össze.

Minden nem, de a legutóbbi vizsgám...
Még egy vizsga, ami csak azért sikerült,
mert én én vagyok, és nem azért, mert
megérdemlem. Minden vizsgaidőszakom
ilyen. Addig-addig imádkozom, míg meg-
esik rajtam valamelyik égi lakó szíve, és
kihúzza a bajból. Sima bukás. Az lett volna,
de kaptam egy félmondatnyi segítséget,
és így az egyestől egész az ötösig jutot-
tam. Nem mintha a jegy zavaros, de
tudom, hogy senki más nem kapta meg
azt a félmondatot, csak én, és én sem
igazán tudom, hogy miért. Úgy értem,
nem vagyok én senki senkije, csak
kitartóan és jól tudok imádkozni. Félek,
hogy mi lesz, ha egyszer nem fog sikerül-
ni, vagy hogy kijutok a szakmába, és nem
fog menni magamtól.

Nem értem, miért van így. Azt sem
értem, miért indultam sétálni, de ahogy
kiléptem a teremből elindultam, és meg
sem álltam az első templomig. Nemrég
megbökődött a gondnok, hogy szeretné
zárni az ajtót. Nem rég? Mindjárt éjfél.
Gyönyörűen kezdem az év utolsó napját,
mondhatom. Felmerül bennem a kérdés,
fogok-e én még aludni 2006-ban egyál-
talan?

Mindenesetre kezdem érezni, hogy hideg
van. Ez a vászonnadrág és ez az öltöny

nem éppen a téli túrák általános kelléke.
Mindegy, nem mozdulok innen, amíg
választ nem kapok! Legyen a Duna bölcs,
ugorjon elő egy inspiráló dinnyehéj, vagy
mit bánom én, jelenjen meg maga József
Attila és lebegjen tíz méterre a víz fölött,
vagy szálljon le hozzám valaki más, és
mondja meg, hogy jól csinálom-e, vagy
sem!

Nem szállott az égből alá senki, senki,
akivel beszélhettem volna, csak egy hópe-
hely. Vele is mire megismerkedhettem
volna, elveszett a barátaim között, akik
nagy iramban követték őt. Vártam, hátha
majd ő kirajzolna valami szöveget, vagy
ábrát a víz színére, ami megadja a
választ, de nem így lett, vagy én nem
tudtam értelmezni. Merengésemből
csörömpölés vert föl. Ahogy megfordul-
tam, egy villamost láttam magam előtt.

- Csak nem engem vár? - kérdezte a
sofőr. Magam sem tudom miért feleltem
igent.

- Ilyenkor már maguk nem is járnak... -
mondtam meglepődve, miután becsapó-
dott mögöttem az ajtó.

- Nem bizony! - felelte a sofőr, de mire
újabb kérdést tehettem volna fel neki, ki-
nyitotta az ajtót. - Siessen, még pont eléri
az éjszakai buszt.

Nem tévedett. Pár méterre várt egy busz,
és hogy ne sértsem meg a kedves villa-
mosvezetőt, fel is szálltam rá, de már
léptem is volna le, mert még nem akar-
tam hazamenni, csak hogy zárva volt az
ajtó. Megfordultam, ránéztem a sofőrre,
aki összezsápta az újságját, indított, és
megszólított:

- Fogadjunk, hogy a kollégiumnál száll le.
Ilyen maga korabeli gyerekek mind ott
szállnak le. Mondja csak, mi volt, valami
bál, vagy miért van így kiglancolva? Nem

is tudja, milyen szerencséje van, mert látom, hogy elázott, mint a kefekötő szilveszterkor. Ha fél percet késik, ott fagy meg az éjszakában. Na viszontlátásra és boldog újévet!

Még mindig a gyorsan elhadart szövegén tűnődtem, amikor ő már rég kikanyarodott a buszmegállóból. Mire rendesen végiggondoltam mindent, már pizzamában álltam az ágyam mellett. Esti ima, fekvés, még pár perc homlokráncolás, és megadom magam az álomosságnak. Akárhogy is, boldog újévet!

Rudnai Gábor

versei

Egészségügy

Altatásra kloroform.
Áltatásra a reform.

Útjelző

Fel is csút meg Al is csút!
Se Széchenyi, se Kossuth.

Furcsány

Kurtán-Furcsány
böszme
eszme,
alacsony ingerküszöb.
Csakugyan elment az Őszöd?

Rudnai Gábor

Országimázs

A disznó kibőfögi: rőf.
A kormány szerint így igaz,
az ellenzék szerint csak blöff.

A sor végén az "stb"
olvasata: "ostoba".
Rőfös, refes vesztévé
így dagadhat a hiba.

Nem randevúz, randalíroz,
nem dagonyáz, dögönyöz.
Az ifjúság is csak önös
érdekért küzd, nem paríroz.

Konok

kanok,

kínos kánon.

A taláros is talányos,
kocavadász kacarász csak:
"itt van már a Kánaán".

Álnokok és ülnökök
és ti, mocskok
macsók!

Egész alom
forradalom?

Se vér, se nyál.

Más kellene végre:

béke,

naponta egy evőkanál
nyugalom.

Csillag Tamás

A ponyvaíró reggelizni indul

Az ébredéssel kezdődött minden. Kikapcsoltam az ébresztőt, rossz alvó vagyok mostanában, lassan kelnem kéne... Álmosan ropogtattam tagjaim, korán van még, van időm bőven elkészülni. Felöltöztem. Az igazság az, hogy nem szoktam reggelizni, akkor mégis ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy bekapjak valamit... Odaléptem a hűtőhöz, üres. Nem baj, gondoltam korábban indulok és beugrom valamelyik éjjel-nappaliba.

Az utca kihalt volt, csak néhány lecsúszott csavargó zavarta meg bennem kissé az ébredező városról kialakult romantikus képet, amit még otthonról hoztam magammal.

Otthon... Most nyilallt csak belém, milyen korán felnőttem. Már nem az a falusi kis költő vagyok, hanem, ha lehet, egy még névtelenebb ponyvaíró. Hiába a vers nem fizet, dolgozni meg mindig lusta voltam, az újságírásból csak-csak meg lehet élni...

Odaértem a bolthoz, itt kezdődtek a bonyodalmak... Éppen egy rablás közepébe csöppentem. A rabló nem titkolt céllal felszólította az eladót, hogy adja át a napi bevételt. A nyomatékosság kedvéért, hogy lássák, csöppet sincs tréfás kedvében, figyelmeztetőleg hosszan kivégzett egy sütőtököt... Négy lövéssel. Ebben a pillanatban csodálni kezdtem az emberi hülyeséget. A rabló szinte már az extázis állapotában követelte a napi bevételt, sőt, tovább ment, az egész heti kellett már neki. Hiába, az emberi hülyeségnél csak az emberi kapzsiság határtalanabb... Erre az eladó, aki mellel erősen őszült, sörrel kínálta meg támadóját, majd

mosolyogva közölte vele, hogy hétfő hajnal van, és mint ilyen, nincs bevétel. A rabló rokonszenvezett az öreggel, ezért csak kis vonakodás után ajánlotta fel neki, hogy rövid úton fejbe lövi, amit a leendő áldozat rezignált mosollyal vett tudomásul. Hallott ő már furcsábbat is.

Nekem itt kellett volna közbelépnem... Egy leleményesen megírt amerikai forgatókönyv szerint, egy magamfajta filmbeli hős bizonyára könnyűszerrel elbánt volna akár húsz, ilyen végletekig elszánt gazfickóval, pusztá kézzel, vagy széklábbal, én viszont sosem voltam egy atléta alkat, különben is, pisztoly nélkül nehéz fegyverpárbajt vívni, ezért megpróbáltam elosonni. Már éppen készültem lemondani a reggeliről, amikor a rabló észrevett, és meg kell mondjam, egész udvariasan beinvitált a boltba, hogy vásároljak nyugodtan, az ugyanis mindenkinek jó. Én reggelizhetem végre, nő a bolt forgalma, és a tisztelt rabló úr is hozzájuthat a napi betevőhöz. Bevallom ez az okfejtés engem is meglepett. Próbáltam beleélni magamat a vásárló szerepébe, de nem ment, már nem kívántam semmit... Miután megköszöntem a jelenlévők kedvességét, és közöltem velük, hogy nem áll szándékomban vásárolni, csupán nézeledni szeretnék, fegyveres barátomban elpattant valami... Biztos megbántottam valamivel...

Mielőtt moccanhattam volna, fejbőlött. Hosszan a tőle megszokott alapossággal, négyszer. Ezzel az öreget is ámulatba ejtette, ez a fickó tényleg ért a szakmájához...

Azután nem emlékszem semmire, csak a telefonra, az ébresztett. Negyed hat, vár a munka.

Hiába... Képlékeny és furcsa történet az élet. Azt hiszem aznap nem reggeliztem.

Keresztúri Mária

Bihari nagyapám

" úgy van az jól, hogy mindenki tegye a dógát"
Mormogta nagyapám kackiás bajsza alól,
midőn morzsolta a kukoricát.

Bölcs öreg hírében állt.
Csak legyintgette, nem sújtotta ostorát,
mikor nógatta erőtlen lovát.
" ha nem bírja, hát nem bírja."
Szeretettel abrakolta.

Tette a dolgát.

Etetett, itatott,
munka végeztével, békésen horkantott.
De csak ima után.

"Mindig imádkozz kis unokám!"

Mese helyett, az életre tanított.
"úgy fekjüdj le, mintha holnap meghal-
nál,

úgy kelj föl, mintha örökké élnél"
Nem tudta kitől származik a mondás
(én sem tudom.)

Úgy van az jól, ha mindenki teszi a dolgát
családért
faluért
városért
másokért
önmagáért.

Ahogy teszi: a tavasz, a nyár, az ősz a tél.
A nappalok, és az éjszakák.

Teszi a fészekrakó madár,
és füttyül hozzá jókedvében.

T. Fiser Ildikó

Ébren álmodom

Puha felhőpárnán lehajtom fejem
Szememben sorsom csillagfénye gyül
Álmodozó emlékezés anygala érkezik
Védő szárnya lesz így a takaróm

Sebemre gyógyírt az ég könnye csepegetet
A nap meleg sugarával megsimogat
Kisimulnak lelkem múltórző ráncai
Szívemről emlékköveim a mélybe hullnak

A szél hátára kap lágyan, könnyedén
Szállok a végtelen felé kíváncsian
Hol talán igaz válaszokkal várnak
S megértem a jövő üzenetén a múltam

Találkozhatok talán a jóság hírnökével
Kit övez szeretet-fonta szivárványkoszorú
Elkerülhetem a sötétből felém leső vihart
Tisztaszó nyomán nem leszek többé szomorú

Ha túljutok a becsület katonáinak sorfalán
Végül őszinteség lesz érte a végső jutalom
A kapu kinyílik majd egyetlen gondolattal
Enyém lesz a megértés diadala, s elalszom

Sárközy Vendel Gergely

Gyógyító Reménnyel

Cs. É.-nek

Szép, virággal tavasz, s fény
a kékítő egén, -
de még szebb a szép remény
gyógyít szív rejtekén ...

T. Ágoston László

Győztesek

Bíró tanár urat, a magyar - történelem szakos középiskolai tanárt és Tónit, az építési vállalkozót a pszichiátriai klinikán hozta össze a sors. Két hétig egy kórteremben feküdtek. A tanárt az elbocsátást követő pánik, a vállalkozót a csőd utáni agyvérzés parancsolta a gyógyintézet falai közé. Mindketten szorgalmasan szedték a pirulákat, túrték a naponta beléjük döfött infúzióstű szúrását, és abban reménykedtek, hogy majd csak történik valami. Valami, ami feloldja ezt a bennük dülő átkozott feszültséget.

Reményeik lassacskán valóra is váltak. A tanárnak csillapodni kezdtek a gyomorpanaszai, az első hét végén már arra is képes volt, hogy önállóan buszra szálljon, sőt még a metró mozgólépcsőjére is fel tudott lépni émelygés nélkül. A vállalkozó, aki csak szerényen iparosnak titulálta magát, fokozottan visszanyerte az emlékezetét, és azzal szórakoztatta a tanárt, hogy elmesélte neki, ami eszébe jutott.

- Látod, Tónikám, megy ez, csak türelem kell hozzá - biztatgatta. - Az anyagiak meg majd csak rendeződnek valahogy...

- Türelem... Igen, az kell. Nagyon sok türelem kell. Már második éve vonulgatok egyik kórházból a másikba. Mindenütt biztatgatnak, minden orvosnak van valami tuti biztos módszere, én meg csak zabálok ezt a sok rohadt tablettát, nyomkodják belém az injekcióikat, közben otthon meg áll a bolt. Csak a kiadás gyűlik, az adósság, bevétel meg sehol. Hát így nem könnyű ám türelmesnek lenni! Kérdés, hogy egyáltalán lesz-e

még belőlem valaha ép, egészséges ember?

- Ne légy kishitű, Tónikám! Már miért ne lenne? Bezzeg én nem is bánám, ha egyet - mást el tudnék felejteni. Például azt a pofát, amelyikkel az igazgatóm közölte, hogy sajnos csökkentenie kell a tanári kar létszámát, és kettőnk közül ő az ifjú kolleganót választotta. Most is összerándul a gyomrom, ha rá gondolkodom. Igaz, kettőjük közül talán én is a kolléganót választottam volna...

- Hát ha olyan randa pofa, ne gondolj rá! - tanácsolta Tóni. - Gondolj a Juci nővérkurta köpenyére, és mindjárt földerül a kedved.

Ekképp szórakoztatták, és látták el egymást jó tanáccsal, míg meg nem kapták a zárójelentésüket. A tanárt további gyógyszeres kúrara fogták, ezt azonban már otthon is folytathatta a házi orvos felügyeletével. A vállalkozót átirányították az érsebészetre, mert a vizsgálatok során kiderült, hogy a lerakódott mész az oka minden panaszának. Az utolsó együtt töltött napon címet, meg telefonszámot cseréltek. Bíró megígérte, hogy már a jövő héten meglátogatja Tónit az érsebészeten és visz neki valami jó könyvet, ami eltereli a figyelmét a bajairól. Neki se árt, ha kipróbálja, mennyire tud utazni. No persze ehhez tudnia kell, hol keresse. Amint átment a másik kórházba, rögtön telefonáljon. Meg is ígérte, sőt becs' szavát adta rá.

Teltek - múltak a napok, lassacskán hekké sűrűsödtek, de nem csörrent meg a telefon. Lehet, hogy most operálják. Lehet, hogy nehéz időket él át Tóni - gondolta a tanár -, azért nem tud hírt adni magáról. Mi lenne, ha ő hívná föl a feleségét, és érdeklődne felőle? Igen,

talán ezt kellene tennie, de mit mondjon, ki ő? A barátja, a szobatársa a pszichiátriáról? Nem, ez nem hangzik valami biztatóan. Talán félre is értené...Hát akkor... S mivel jobb ötlete nem támadt, lerakta a telefont.

Egyik nap az utcán megállította egy ismerőse. Volt kolléga egy másik iskolából. A howlyéte felől érdeklődött. Valaki, egy közös ismerős említette, hogy kórházban is volt.

- Igen - mondta zavartan -, de nem komoly. A gyomrom. Fekélyre gyanakodott a doki és beutalt kivizsgálásra. Szerencsére nem az, csak egy krónikus hurut.

- Ennek örülök - mondta a kolléga. - Mindenesetre vigyázz az erős paprikával, a fűszerekkel, meg a kisüstivel, de legfőképp az idegeléssel, mert tudod, hogy a mi pályánkon az a legfőbb méreg. - És már rohant is tovább.

- Jó, majd vigyázok - szolt utána Bíró és egy kissé furcsán érezte magát. Gyomorfehély. Mi a fenének kellett hazudnia? Mi lett volna, ha őszintén bevallja, hogy pánik? Végtére is minden második kollégának van egy kis pánikja...Igen, pánik, és a pszichiátriai klinikán kezelték. Na és? Túl van rajta. Őrütség. Mármint bevallani a gyengeségét. Gyengeségét? Mióta nevezik a betegséget gyengeségnek? Hmm... Furcsa. Gyerekkorában az anyjának gyakran fájt a feje. Az orvos valami olyat mondott rá, hogy ideges fejfájása van. A nagyapja meg csak legyintett, és azt mondta erre: "Ideges ember nincs, csak bolond. Álljon csak be hajnalban kapálni a kukorica táblába, estére megnyugszik!" Nem nagyon szívelték egymást. Az öreg haláláig nyafka úri kisasz-

szonynak tartotta a menyét. Így aztán nem is esett túl sok szó köztük a fejfájásról.

Sándor napkor még reménykedett, hátha eszébe jut Tóninak, és megereszt egy telefont, vagy küld egy névnap iüdvözlő lapot. De nem. A telefon süketen lapult az asztalon, meg a postaláda is üres maradt. Amikor Antal nap közelgett, elment az egyik közeli papírboltba. Valami tréfás iüdvözlőlapot keresett, amivel úgymond egy kicsit megcsiklandozhatja a barátját. Talált is egy érdekes Szent Antal képet, amelyiknek azt írta a hátoldalára: " A becs' szó annyit ér, amennyit betartanak belőle. Pszichiátriai iüdvözléttel: Sanyi." Miközben ráírta a címet, el - elmosolyodott magában, hogy meglepődik majd rajta Tóni. Aztán eszébe jutott, hogy vajon mit szol majd hozzá a postás, aki kézbesíti a lapot. Másnap már az egész utca tudni fogja, hogy Tónit a pszichiátrián kezelték. Bolond. Ezt azért mégse akarja. Borítékba kell tenni a lapot, hogy senki más ne láthassa. És a felesége? Ha netán ő bontja föl? Biztosan meglesz a véleménye az efféle barátról. Barát? Szobatárs, aki nyilván nem véletlenül kezelték a pszichiátrián. Megadóan bölintott, és bedobta a lapot, meg Tóni címét a szemétkosárba.

Néhány év telt el. Bíró tanár úr új katedrát szerzett magának, és Tóni, az építész is rendbe szedte a vállalkozását. Csupán annyi változott, hogy az építész sörpocakja megnőtt egy korsónyival, a tanár úr hajában pedig duplájára sokasodtak az ősz szálak. Éppen egy söröző előtt sietett volna el Bíró, amikor utána kiáltott valaki.

- Sanyi tanár úr! Te vagy az?

Megtorpant az ismerős, de rég hallott

kint csak a bók az én jelem
belülről nyom a sejtelem
lélek
éget

ahogy múlnak hetek napok
megszokom a világszagot
illat
itat

ügyes kaszkadőr ma a szép
nagyot ugrik s szívemre lép
gyönyör
gyötör

öltözetem merész ének
ki-kivillan hogyan élek
súg a
ruha

Molnár Rita

Cinizmus

Károgi csak
puha fotelből
és nézd,
hogy ereszkedik alá az ég,
hogy buzog
vörhenyes repedt rétekből
a pokol felénk
Cinizmusod
ördögi vigyor,
sörtől loccsanó pocakod
mankózott kezed
veregeti.
Kezdj csak nevetni,
míg mi vérzünk,
és ha szélmalomharc lesz is,
de útra kelünk.

Kovács Éva

Csend

elnyeltem a hangom.
benyelt a csend.
szívem percegése,
óra kottyanása
sorjázza arcod.

fél bennem a félelmetes.
halódik, fél szeme csukva.
jobb karján tétova hívás,
vállán tetoválás,
elmosódó stigma.

nem megy ez így nekem.

csuklóm lecsuklik
a kockás papírra.
hűvösödő mozdulattal
vésem mellkasomra:
nem szerethetlek.

Magyari Barna

Rímkuvasz

negyvenkét éves rímkuvasz
kinézel rajtam s megugatsz
fura
kutya

habzik az idő perceket
glóbuszt fürdet a képzelet
s habot
tapos

nőmíg elszakadt egy kis drót
csóktól kaptam vakációt
nyál-net
szünet

kutatom az éden nyomát
vajon hol élhetek tovább
magány
talány

valóság próbál álmokat
a bajra sok a változat
zűr e
fülke

jól elvagyok a semmivel
a kevés egész nem figyel
sok a
soha

lehet lábam lesz a kezem
ha magamhoz megérkezem
szolga
torna

néha egy korszak vagyok én
bennem hallgat a táj s a fény
néma
éra

kanálnak mindig ott a szó
a csönd kiporciózható
van mit
adni

öl a díler ha nincs hasis
már a végtelen is hamis
sír a
líra

A múzsa dala

negyvenkét év eltelt hamar
múzsa vagyok igen magyar
ihlet
sziget

ezt az írást ki fejt meg
bőröm sejtelt írott szöveg
s varázs
talány

ha a versfény süti arcom
megállok hogy napoztasson
az ám
a nyár

szóasztalnál rím a vendég
ajaktálba csókot tennék
ezer
desszert

szájpaddlásom iroda lom
rendet rak az irodalom
hangsúly
fajsúly

a betűgipsz hamar megköt
simítom a repedt időt
sok a
munka

hang hallatán. Méltóságteljesen megfordult, ahogy egy meglett tanáremberhez illik, aztán széles mosollyal és ölelésre tárt karral indult el a hang gaz-dája felé.

- Tóni, te elveszett ember, becs' szóra te vagy az? Hogy kerülsz ide?

- Becs' szóra, én vagyok személyesen. Annyiszor meg akartalak már keresni, de valahol elhagytam a telefonszámodat, és úgy, váratlanul meg nem akartam beállítani. De látod, előbb - utóbb mindent megold a sors...

- Jól vagy, Tónikám?

- Látod, akár a csalán, amibe a mennykő se üt. Tudod, még akkor megoperáltak. Nagyon félttem tőle, de azóta hál' Istennek kutya bajom. Rendbe hoztam az ipart, dolgozgatok, eszem, iszom, a fejem se fáj azóta. Pedig hát tudod, mennyire odáig voltam...

- Tudom. És most?

- Egy üzleti tárgyalásra jöttem a vejemmel. Tavaly férjhez ment a lányom, őket is bevettem a boltba, hadd jusson nekik is a vanból. No, meg hadd tanulják a módit, legyen kinek átadni a stafétabotot. És te? Látom, elég bátran mozogsz az utcán...

- Igen, szerencsére elmúlt a pánikom. Átmentem egy másik iskolába tanítani. Ez jó. Én is hányszor akartalak hívni, meg lapot is írtam a névnapodra... Aztán... Aztán becs' szóra nem tudtam, hogyan írjam alá.

- Nem baj, Sanyikám, az a fontos, hogy túléltek. A többi mellékkörülmény. Elhanyagolható, ahogy mondani szokták. Gyere, lökjünk le a találkozásunk örömeire egy kriglivel! Hanem egy dologra megkérnélek - váltott komorra Tóni hangja. - Itt van velem a vejem is. Előtte ne emlegesd azt a bizonyos pszichiá-

riát. No, nem azért, érted, mintha szégyelleném, de hát minek magyarázkodjon az ember, ha nem muszáj? Ha netán szóba kerülne a dolog, mármint hogy honnét ismerjük egymást, mondjuk azt, hogy az érsebészeten feküdtünk együtt. Rendben van?

- Ahogy akarod, Tónikám. Én se szívesen dicsekszem vele. Sokszor elgondolkoztam már azon, miért van az, hogy egy epeműtettel kérkedik az ember, a pszichiátria miatt meg szégyenkezünk. Pedig mindkettő betegség, és egyik se a mi hibánk.

- Talán azért - tette a vállára a kezét a vállalkozó -, mert az epe a kövérek betegsége, a győzteseké. A pszichiátrián meg a vesztesek tengődnek. Mi pedig csak a győzteseket szeretjük, Sanyikám. Kizárólag a győzteseket.

Lévai Wimmer Mária

Falevél

fényciráda cirmosodik
a tócsa tetején
szirmosodik még a fényben
álmódó levél

báméskodik csudalódik
az égi tükörben
ráhajol a hajnali ég
mégis boldog itt lenni

Kulimár János

Karácsonyi emlék

Gyönyörű téli este,
 ölelj át, ahogy a zúgó tenger,
 imádom, ha arcomba csap a szél,
 újra várlak, ahogy sorsom rendel.

Sziklamorzszak hullanak fejemre,
 míg - évszakok árán - elballag életem,
 feloldó emlékeim ott nyugszanak
 boldog téli estékről rajzolt képeken.

Gyermekkor indián meséje,
 mint örvény vonzott mindig a múltba,
 onnan táplálkozom ma is,
 tűnt karácsonyok hangulatába visszahullva.

Ma is látom, ahogy porhó szítál a fákra
 fátylat - remegve, lengve, lágyan,
 s a béke angyala jóságos szárnyaival
 óvón őrködött a csendes éjszakában.

BAYER BÉLA

NOTTURNO

Patyolat kérgű nyírfaág rebben,
 barkáira hópillék lelke ül
 mint kibomló fénynyaláb, szelídül
 pilláinkhoz a kivérzett hajnal.
 A som üstökén vertarany sisak
 hirdet atyafiságot, s nicsak!
 Egy mókuslány virtusa nyargal.
 Szerelmes iszalag fehérlik
 iramodva, hisz pártába kéri
 szirmainak hamvazó hitelét.
 Ibolyáll az ég, szalonka szólal,
 dacolva az örökkévalóval,
 míg Nap kéve kínálja melegét.

Nagy L. Éva

Félek

Fázom, remegek, félek,
 félek, hogy rosszul ítélték.

Az őszi vöröslő sátrat hagyott,
 a madárijesztő sem viselt kalapot,
 mert az ébredő szél elfújta messzire,
 hisz nincs már haszna, nem való semmire.
 A kalap csak szállt, itt-ott megpihent,
 a szellőktől nékem mégis üzent.
 A madárijesztő két karját kitárta,
 tétova varjak szálltak le rája,
 s onnan lesték a szürkülő eget,
 várták a havat hullató felleget.
 Majd a szűz-fehér hó mindent befed,
 és én is feledem a fájó emlékeket.

Ha ismét jó az éltető tavasz,
 új élet sarjad a Földnek porából,
 zöldbársony terítőt sző a tavasz,
 illatos fonálból.

Ismét madarak szállnak a vetésre,
 új kalap kerül a madárijesztő fejére,
 s lelkembe ismét beköltözik a béke.

Szántó Ilona

Karácsony

Az ünnep csendjében
 valahol ott leszek
 a csillagszóróban,
 a gyertya fényében.

nagyvilágba, bármennyire hajtja is a
 gyereket a mehetnék. Igaz viszont, hogy ő
 sem engedte volna el, foggal-körömmel
 tartja vissza, ha tudja mit forgat a
 fejében, mi a szándéka. De ez a gyerek
 hallgatott, mint a sír, hiszen Klárka is
 már csak Ausztriából tudta meg, hogy
 faképnél hagyták. Alig valamivel a
 kitzűzött esküvő előtt. Pedig hogy szerette
 az ő fiát az az aranyos kislány! Ott zoko-
 gott a vállán, s egyre csak azt hajtogatta:
 hogy tehette ezt velem? Velünk.

Mert hiszen ez fáj - fáj még ma is - a
 legjobban. Hogy egyetlen szó, egyetlen
 célzás nélkül hagyott ott csapot-papot.
 Édesanyát, menyasszonyt, mindent. Ha
 csak annyi gerinc lett volna benne, hogy
 odaáll elé és azt mondja: ne haragudj,
 anyukám, de így és így döntöttem, ezért
 és ezért, akkor talán megérti. Talán még
 helyesli is.

Nem, dehogya! Akkor sem helyesli. Mert
 hiszen Klárka elé is odaállhatott volna,
 megmondani: nézd, elegendem van a kettőnk
 kapcsolatából, találtam magamnak valaki
 mást, vagy a jóég tudja mit kellett volna
 mondania, de valamit mindenféleképpen.
 Kifogást, indokot, netán még meg is
 rágalmazhatta volna valamivel azt a
 szegény lányt, hogy miatta történik min-
 den, előle menekül, látni sem akarja, hal-
 lani sem akar róla, és mindkettőjüknek
 jobb, ha egy hatalmas óceán választja el
 őket mindörökre.

Csak hogy biztos nem Klárka miatt ment
 el. Valami más lehetett az oka, mert a fiá-
 nak is tudnia kell, talán tudja is, csak
 elhallgatja mindenki elől, hogy olyan
 feleséget, mint Klárka lett volna, sehol a
 világon nem talál. Egy anya megérzi ezt.

Csillag Tamás

Semmi sem változott

Minden pillanatban meghal valaki,
 az ürességen kívül mégsem változik
 semmi,
 csak sűrűsödik a hallgatás, s ami volt,
 arról csak néhány éber emlék mesél...
 És a temetőkert felől ismerős illatokat
 sodor a város felé a langyos esti szél.

Kegyetlen egyedül

A levelek fázósan zörögnek a fákon.
 Jól van...
 Holnap talán térdig taposunk a hóban.

A közelgő tél hosszú, hideg csendre int,
 körmeinkre égtek csonkig szívott
 álmaink.

És, mint olcsó cigarettákon a hamu,
 lassan kihűl...
 Csak néhány költő próbál ábrándra
 gyűjtani,
 remegő kézzel, és kegyetlen egyedül.

Ha egyszer

Ha egyszer meghalok, elköltözöm.
 Felhők fölé, föld alá...
 Nem lesz akkor semmi erő,
 mi fáradt lelkemet idelent tartaná.

S ha majd megérkezem, aláírom
 lepecsételt dossziém, és nem
 csinállok mást,
 csak egy kis ablakon kinézve
 visszasírom ezt a szomorú, földi
 kirándulást.

magának egy magyar feleséget! Végtére még ebben a hatalmas országban sem feltétlenül lámpással kell keresni a magyar nőket. S ha netán mégis, hát vehette volna a fáradságot, hogy lámpást vegyen a kezébe.

Ha otthon marad, akkor most bizonyára az az aranyos Klárka lenne a menyé, akivel mindig könnyű volt szót érteni. Nem is lenne most, öregkorára egyedül, hiszen Klárka gyermekei nyilván betölténék üres napjait, vihetné őket moziba, állatkertbe, játszani a térre vagy kirándulni jó időben. És tökéletesen megérténék egymást!

Nem mintha ez a két lurkó nem lenne szeretetreméltó. Olykor nagynéha. Meg a menyé is. Igaz, nem Klárka - olyan nem is lesz még egy. Kedves nő, a maga módján, még az is látszik rajta, hogy szereti a fiát, és mégis más, teljesen más, mint amilyen asszonyt elképzelt fia élettársaként. Még a neve is! Phyllis. Milyen név ez? A hangzása se jó. És igazán megtanulhatott volna magyarul. Legalább néhány szót!

Napokon keresztül fürkészte fiának arcát, kritikus szemmel figyelte minden mozdulatát. Boldog-e tényleg, próbálta megállapítani. Annyit mindenesetre kiszűrte, hogy elégedett. Tényleg az? Vagy csak beletörődött sorsába, jópofát vág ahhoz, ami kijutott neki. Nem tudta konkrétan eldönteni, mert fia és menyé angolul beszéltek, szavukat sem értette, ámde a hangsúlyból sok mindenre lehet következtetni, ahhoz nem szükséges a nyelvtudás. Márpedig szóváltásaik hangsúlyában volt valami fals. Valami erőltetett, mesterkelt. Egy anya megérzi ezt.

Ha szegény apja élt volna még akkor,

biztos minden másképpen alakul. Csakhogy Ádámot magához szólította az Úristen, pont amikor a fiúgyerekek legnagyobb szüksége lett volna az apára, akit hiába igyekezett pótolni. Megtett ő minden tőle telhetőt, önmagát nem is hibáztathatja semmiért, annyi azért bizonyos, ha egy lánnyal áldja meg a sors, azzal talán nincs ilyen problémája. Egy lánynak jóval kevesebb titkolnivalója van az anyja előtt; a nők valahogy jobban megértik egymást. Mint ahogy a férfiak is.

Ha szegény Ádám néhány évvel tovább él, s nemcsak apja, barátja is marad fiának, mint ahogy az is volt amíg élt, akkor ez a gyerek sohasem hagyja el hazáját. Apja ismerte volna azokat a mozgatórugókat, amelyek erre a lépésre készítették, és nyilván, sőt holtbiztosan lebeszéli szándéka keresztülviteléről. Nagyon valószínű, hiszen 1956-ban is mehettek volna Nyugatra, együtt az egész család, ám éppen Ádám volt az, aki még a gondolat ellen is hevesen tiltakozott. Menjen, aki akar, mondta a férje, amikor egyik barátjuk távozásra akarta ösztökélni őket, arra hivatkozva, hogy nagy szar ez az ország, egy felforgatott trágyadomb, ahonnan még a legyek is elmenekülnek, holott azok éppen a szar körül szeretnek zümmögni, de még azok is jobb pócegödrot keresnek maguknak. Ha trágyadomb ez az ország, felelte akkor Ádám, hát legyen, majd kihozunk valamit a szarból is. A paraszt is ragaszkodik a földjéhez, akkor is, ha mégoly kínkeserves gondot vesz vele a vállára. Nem hagyja ott, műveli, ahogy tudja, nem tágít mellőle akkor sem, ha vihar pusztítja a termést.

Ilyen ember nem engedi el a fiát a

Aranykezű Garzó doktor különleges képességei

Dr. Garzó Péter (47) állatorvosból lett természetgyógyász. Csodálatosan ötvözi a különböző kultúrák gyógymódjait. Eredményesen gyógyítja az ízületi panaszokat. A sokszor évekig mozdulatlan ízületeket ismét mozgásra tudja bírni. Idegbecsípődések, ízületi blokkok, lumbágó-isiász megszüntetője.

Térdblokkok, gerincsérvek, szédülések műtét nélküli eredményes gyógyítója, de fülakupunktúrás fogyókúrát is végez.

Érthetően elmagyarázza, mit miért tesz, hogy amit a köznyelv régiesen csontkovácsolásnak hív, az, valójában: akupresszúra. (Az akupresszúra - latin szóösszetétel - az akupunktúra változata: ugyanazon pontoknak ujjakkal való erőteljes nyomkodása.) Azaz egy meghatározott pontra gyakorolt nyomás, általában ujjal, melynek során megtörténik pl. a kicsípődött idegszálak kihúzása. Az orvosok nagy része ugyanis elintézi azzal: az ízület elmeszesedett, nincs mit tenni! Holott a meszesedés nem ok, hanem következmény. Az ízület kezdeti fájdalma ellen a szervezet úgy védekezik, hogy a hozzátartozó izmok begörcsölnek, ezáltal blokkolják az ízületet. Ezután pedig méz rakódik le. Ezeket a sokszor évekig mozdulatlan ízületeket ismét mozgásra lehet bírni a magyar csontkovácsok és a kínai orvosok hagyományos gyógymódja révén.

Garzó doktornak volt olyan betege, akinek húszévi mozgáskorlátozottság után újra hajlott a térd. A heveny isiászt, lumbágót azonnal ki lehet űzni a

páciensből, kivéve azt, ha porckorongsérv okozta. De ez esetben is meg lehet előzni a műtétet.

Leglátványosabb eredményeket a reuma terén éri el a doktor. Hiszen a reuma nem egyetlen, jól meghatározható betegség elnevezése, hanem gyűjtőfogalom. A mozgásszervek fájdalommal és mozgáskorlátozással járó betegségeit szokás így jelölni. Reuma sokféle okból jöhet létre, / pl. időskori kopás / ezért nincs olyan specifikus gyógyszer, amely minden formáját meggyógyítja. Alapos gyógykezelése nem képzelhető el a gyógyszerek, a fürdő, a természetgyógyászat és egyéb fizikai gyógymódok nélkül. A szakszerűen végzett, komplex kezelés eredményeként szűnnek a beteg fájdalmai és javul a mozgásképessége.

Akit már ágyhoz ragasztott a derékfájás, egy rossz mozdulat, egy nyilalló érzés a térdben vagy a vállban, ekkor szembesülnek azzal, hogy ízületeik nem működnek úgy, ahogy szeretnék. Fialatokat és időseket egyaránt érinthet. Hiszen ízületeinket sokféle módon terheljük, amikor a normálisnál nagyobb súly nehezedik a csípő-, a boka- és a térd-izületekre.

- Nézzünk egy kicsi másképp a betegségekre! - hangoztatja Garzó doktor. Egy betegség soha nem önmagában van, hanem az embert kell vizsgálnunk. A porc igenis képes regenerálódásra, megújulásra.

- Emberen és állaton egyaránt eredményesen alkalmazom az akupresszúrát. A népi orvoslást ötvözöm a kínai orvoslással, illetve a fülakupunktúrával és a távolkeleti masszázstechnikák csontkovács elemeivel. Elvégeztem a természetgyógyász akadémiát, vizsgáztam fülakupunk-

túrából, az Egészségügyi Továbbképző Intézetben kínai orvoslásból államvizsgát tettem. Praxisszerűen folytatom a természetgyógyász tevékenységet emberek, állatokon egyaránt. Akupresszúrával rendkívül jól gyógyítható a lovak sántasága, a test-akupunktúra pedig szinte bármilyen betegség kezelésére alkalmas, általában akkor, ha a gyógyszeres kezelés már nem használ. Az akupunktúra módszere kiválóan alkalmas különböző szenvedélybetegségek (alkoholizálás, dohányzás, drogfogyasztás, elhízás) kezelésére - mondja Garzó doktor.

- Elmondhatom, hogy az emberek legnagyobb részének vannak olyan problémái, amelyen tudok segíteni. Talán hihetetlenül hangzik, de igaz, hogy sokszor 30-40 éves panaszokat is lehet egy-két kezeléssel megszüntetni.

(T: 06 30 945 8477)

Dr. Domonkos János

Sárközi Árpád

Csak lassan...

Toll-csapból csak lassan
Csordogálnak a versek
- Présb I tokaji aszú -
De egy biblia nagyságú kötet
Már összeállt, mely elfér
Zakóm bels zsebében,
Szívem el tt!
Megvéd a golyó /k/- tól?!

Bíró László

Szürke délután

a lét-üregben forgolódba
néha már mindentől viszongok
a szürke délutánban rajtam
karmuk élezik az iszonyok

bajok téglái közé könnyből
a fájdalom friss maltert kavar
s személyiségem épületét
összefogja néhány csönd-csavart

folyton kattog az ember-motor
szívem hol benzines hol dízel
ha túl forró bennem az élet
halántékom hűtöm sejtvízzel

Semmi a négyzeten

törlik a szó alsó gallya
ha nagy óhaj gubbaszt rajta
s a költészet lombja alatt
csöndfűben egy jambus matat

gond a bajt kiérdemelte
tépem magam itt a kertbe'
két véglet közt ma sincs átlag
a szegénység rak rám zárat

a verstémát bárhogy húzom
akár egy túllékony blúzon
átüt rajtam az életem
semmi a semmi négyzeten

Bányai Tamás

Hiányérzet

- Miért? - kérdezte anyja, amikor először
jött ki hozzá Amerikába meglátogatni őt.

Az anyák mindig tudni szeretnék, gyermekük mit és miért csinál, mert mindent ők sem tudnak, néha sejtelmük is becsapja őket, ami ékes bizonyítéka a szülő és gyerek közötti kapcsolat hiányosságainak, annak az úrnak, amely ebben a viszonyban minden összekötő szál ellenére is tátongani látszik olykor. Állhat egy mama akár a sír szélén, az utolsó pillanatig tudni akarja fiának minden lépését, s becsapva érzi magát, ha valamit elhallgatnak előle. Mintha hálátlanságot kapna cserébe a hajdani pelenkázásért, babusgatásért. A törődésért, amit egy anya szívéből sohasem lehet kiirtani.

A kérdésre csak nyomósabb okot szolgáltatott, hogy nem érezte jól magát, aminek ugyan semmi köze nem volt fia esetleges és feltételezett nemtörődöm-ségéhez, sokkal inkább ahhoz a nyelvi korláthoz, amelyik elválasztotta őt menyétől és két unokájától. Hogyan is lehet egy családban békés harmónia, ha a legszűkebb familia tagjai nem értik meg egymást? Ha mind a két fél - nagymama és unokái - kölcsönösen úgy vélekedik a másikról, érthetetlen karattyolása egyenesen sértő.

Igen, az. A gyerek képtelen megérteni, miért nem kap egy kólát a nagymamától, amikor már harmadszor kéri, és hosszas, kézzel-lábbal való mutogatás után is csak egy pohár narancslevet tesznek eléje. Mert az egészséges.

A nagymamát viszont nagyon bántja, amikor tapasztalni kénytelen, hogy az unoka durcásan eltolja magától a narancsleves poharat, és fejét ingatva ballag a hűtőszekrényhez kiemelni egy jéghideg Coca-Colát. Amit azért tartanak a hűtőben, hogy ők - a két unoka - azt igyák.

Milyen nagyszülő az, aki képtelen felfogni mennyire ihatatlan a narancslé, amelynek rostjai rátapadnak a szájpapdásra, vagy ha nem is olyan ihatatlan, hát akkor se kell, mert a Coca-Cola jobb. Még a szigorú mamától is több engedelményt lehet kicsikarni, mint a nagymamától, akinek pedig éppen az az elsődleges feladata, hogy kényeztesse unokáit. Az ilyen nagymama csak vizet zavar. Felesleges.

És milyen unoka az, aki az istennek sem hajlandó megérteni - akármilyen nyelven mondják is neki -, hogy a Coca-Colát nem azért nem kapja meg, mert sajnálja tőle, hanem mert hizlal, sok benne a cukor, a különféle tartósítósó műbigyó, éppen ezért ártalmas, a gyerek jobban teszi, ha narancslevet iszik. Az egészséges, és magas a C-vitamin tartalma. A nagymamát nem a gonoszság vezérli, amikor nem azt ad, amit kérnek tőle, hanem a jószándék, az aggodalom és szeretet, amit ezek a bestia kölykök semmibe vesznek.

Mennyivel másabb lett volna minden, ha annak idején nem hajtja fiát a kalandvágy, és megmarad az ülepén odahaza. Otthon is lehet boldogulni, főként egy ilyen ügyes embernek, mint az ő fia, aki ugyebár itt, az idegen világban is milyen szépen megállta a helyét, és amint azt világosan látni lehet, többre vitte, mint az átlag amerikaiak. Legalább talált volna

HANS-GUIDO KLINKNER
versei

Léghajók az Éden fölött
(Luftschiffe über dem Paradies)

Rubinvörös,
smaragdzöldben,
aquamarinkék.

Villódnak a jégkristályok
a vakítón fehér havon.

Az ég kékjében
léghajók illannak
gyolcsszín felhővitorlákkal.

A fényben egy vándor.
Tán úton
a paradicsomba?

Nyomok
(Spuren)

A hatalom
és erőszak nyomai.
A történelem iszapjába
mélyen beágyazódva.

Diadalívek,
amfiteátrum,
várak, paloták
és katedrálisok.

Pápának és püspököknek,
császárnak és királyoknak
teremtve. Adókból,
izzadságból
és vérből.

Megállíthatatlanul,

mint a Vaucluse folyása,
áramlik a túristatömeg,
a hegyek és a tenger között,
a múlt völgyein át.

A Mistral lehellete,
a levendula
és a hársak illata
száműzte a történelem
pestisszagát.

Provance

Johannes Kühnek
(Für Johannes Kühn)

Verssel köszönt
minden
új napot.

Vulkáni talajból
buzog föl
költészetének kimeríthetetlen forrása?
Ez a magmával rokon dombkoszorú
erőhelye ennek az érzékeny költőnek?

Zeneszerzőket
ihlet túlhabzó elánja.

Ifjúkori önkételyektől
mentesen fejt ki e korban nem remélt
erőt.

Fordította: Bayer Béla

Németh Dezső

Táltos ének

pogányok kitépett nyelve
hallgat Magna Hungária
"isa pour és homu vogymuk"
sebzett ajakkal kiáltozom

Bevezető

A Táltosének egy virtuális mitológia, amely a magyar nép hiedelemvilágából, mondavilágából, történelméből, népi elemekből, és a fantáziákból vett minták alapján próbálkozik létrehozni azt a mitikus irodalmi környezetet, amely jellemző lehetett a magyar ősvallásra, mitológiára.

A virtuális magyar mitológia nem mese, hanem nagy részt a fellelhető magyar néphitkutatások elemeire épül. Ahol ettől eltérés van, ott vagy történelmi, vagy mondai, vagy népi elemek kerültek felhasználásra, de az irodalmi fantázia is nagy szerepet kapott a verses énekek megírásakor. Ez a munka nem tudományos igénnyel készült, ezért sokszor csak töredékesen utalok azokra a forrásokra, ahonnan egyes jelenségeket vettem, és vers vagy próza formában feldolgoztam. Nem a teljességre törekvés volt a céloim, hanem egy kezdődő magyar mitológiateremtés megalapozása.

Remélem lesznek követőim, akik más-más oldalról megközelítve a témát, újabb és újabb hihető történetekkel, versekkel, képzőművészeti alkotásokkal gazdagítják a magyar mitológiát. Nem meseírással van szó, hanem egy elfelejtett ősi néphit transzcendentális megidézéséről. A népi hiedelemben fellelhető történeteket az

elbeszélők igaznak mondják, és sokszor hozzáteszik, "hogyan ez nem mese". A Táltosének 22 énekből áll, és közel 2200 sor.

tizedik ének

a Kis Boldogasszony
szólítja szép Enéht:
"szép magyar asszony
csináltass szekeret
égfaágból rudat
csillagból kerekét
aranyló lócsökre
gyémántos veretet
ezüstsaroglyára
menyétkeretét
két táltos csődöröd
fogd csillagszekerébe
vágta a tejúton
a hetedik égbe
menyétkeretere
fektesd fiad lelkét
hozd vissza a Földre
bánatod szerelmét!"

"ó Kis Boldogasszony
gyermekvédő isten
dicsőséged ragyog
fehér fellegekben
a Nagy Boldogasszony
jóságisten anyád
örökké ragyogjon
és vigyázzon reád!"

"Magor fiad testét
jégbarlangba lökték
tudós garaboncok
hála megkeresték
csak a lelke szállt el
világfa magasba
ne halogasd indulj

fel a csillagokba!"

a magyar asszony
a virágszép asszony
öltözik fehérbe
éjhaját fonatja
hosszúostorosra
palmettás övet von
csinos derekára
napsugárkorongot
rak szép csecseire
sok kis aranygombot
varrat réklijére
a fejdíszén ékel
aranyturul képe
válláig leomlik
bojtos díszítése
nyakán ékszergallér
igazgyöngyvarrattal
kebléig lelógó
aranykarikákkal
kicsi lábaira
húz hermelincszimát
azzal mutogatja
ékelő járását
a magyar asszony
a virágszép asszony
lépését kínálja
szalmás csillámútnak
megy nagy elszántsággal
varázsszekereshez

tizenegyedik ének

szól Göncöl nagymester
a hatujjú táltos:
"holdszip Enéhasszony
mért vagy ily virágos?
nyírfaág termeted
ide miért hoztad
mért mutatod nekem
kecse járásodat?"

ekkor Enéhasszony
gyöngyajkát kitarja
madárszavát búgja -
világnagy mesternek
óhaját elmondja:
"tudsz-e készíteni
varázsos szekeret
égfaágból rudat
csillagból kereket
aranyló lócsökre
gyémántvereteket
ezüstsaroglyára
menyétkerevetet?"

ekkor Göncnagymester
Göncölszeker gyártó
égfogat csináló
csillagkalapáló
így beszél Enéhhez:
"te magyar asszony
te virágszép asszony
tudok készíteni
égen járó kocsit
égfaágból rudat
csillagkerekekkel
de csak akkor tudok
ha ágyamba fekszel
égi kalapáccsal
akkor tudok verni
üstökös csóvából
csillagtüzet nyerni"

ekkor Enéhasszony
szép magyar asszony
dacajkát kinyitja:
"nem fekszem ágyadba
Göncölszeker gyártó
égfogat csináló
akkor leszek tied
ha a szekér szalad
ezüstsaroglyáján

menyétkerevetén
akkor leszek tied"

"holdszip Enéhasszony
nem lesz csillagszeker
menteni fiadat
nem lesz fényes batár
édenszipégedet
hiába mutatod
égi kalapácsom
nem ver az üllőre
csak a szerelmedért
verek csillagköré"

a magyar asszony
a virágszép asszony
varázslatot mormol
égi kalapácsos
a hatujjú táltos
hétszer körbefordul

"hét csillag négy kerék
hat csillag hátsó lócs
öt csillag saroglya
négy csillag első lócs
három csillag rúdja
két csillag oldalfa
egy csillag a bakja -
parancsolom neked
égfogat csináló
csillagfogat gyártó
égi kalapáccsal
üstökös csóvából
gyárts Göncölszekeret!"

Göncölszeker gyártó
a hatujjú táltos
kivesz egy csillagot
a fekete égből
nyelet farag bele
hétszáz éves fából
gyertyánból faragja

három egész napig
amikor már kész van
csillagkalapácsa
beüt egy hatalmas
gyémánthegy gyomrába
kiüt onnan nyomban
négy csillagkereket
világ-magas fáról
tör világfa rudat
azután kalapál
bronzból szép pántokat
lócsöket aranyoz
vasból tengelyt olvaszt
rózsafából farag
hétrácsú saroglyát
ezüstös bükkfából
szeker oldaldeszkrét
varázs parancsára
hét dús menyétszörme
feszül rámájára
csodakerevetre

tizenkettedik nap
mikor a nap nyugszik
a kész aranykocsi
messze eltündöklök
Göncöl mester nézi
tündöklő szekerét
hátsó saroglyában
csodakerevetét
amire észbe kap
két fehér paripa
rúdja mellett terem
izzik szárnyuk tolla
hirtelen fölpörög
a négy csillagkerék
a tejúton zörög
aranyló lánggal ég

